

Bedrijfseffectentoets

Deze toets is toegeschreven op de gehele verordening elektronische identificatie en vertrouwensdiensten. De uitvoeringswet in casu, die ter consultatie voorligt, voorziet in een implementatie van de verordening in de Nederlandse rechtsorde. Dit betreft alleen het gedeelte van de vertrouwensdiensten.

Algemeen

1. Heeft de ontwerpregelgeving naar verwachting bedrijfseffecten? *Ja*
2. Voor hoeveel bedrijven en welke categorieën bedrijven worden de bedrijfseffecten verwacht?
 - a. Welke branches worden geraakt?

De branche voor aanbieders van vertrouwensdiensten

- b. Worden alle bedrijven in de betreffende branche(s) geraakt of een speciale groep (niet)?
Ja
- c. Hoeveel bedrijven ondervinden de effecten naar schatting?

In Nederland zijn er momenteel vier private partijen die gekwalificeerde vertrouwensdiensten leveren. Op dit moment is niet bekend in hoeverre deze partijen gekwalificeerde diensten, naast de elektronische handtekening, gaan aanbieden. Evenmin zijn er cijfers voorhanden over bedrijven die niet-gekwalificeerde diensten aanbieden.

- d. In hoeverre slaan de effecten neer bij het MKB (<250), microbedrijven (2-9) en ZZP'ers? *Niet*

Regeldrukeffecten

3. Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de **administratieve lasten** (informatieverplichtingen aan de overheid) inclusief toezichtlasten van de betrokken bedrijven (stijgingen en dalingen)?

- a. Beschrijf de informatieverplichtingen die worden ingevoerd of afgeschaft.

De bepalingen uit de verordening kunnen gevolgen hebben voor de administratieve lasten van aanbieders van vertrouwensdiensten. Voor aanbieders van niet-gekwalificeerde vertrouwensdiensten betekent de verordening een lichte stijging van de toezichtlasten. Deze lasten treden voor de niet-gekwalificeerde aanbieders alleen op wanneer er sprake is van een vertrouwensinbreuk of integriteitsverlies bij een aanbieder. Voor aanbieders van gekwalificeerde vertrouwensdiensten betekent de verordening eveneens een stijging van administratieve lasten als gevolg van de verbreding van de scope van de verordening, de vertrouwenslijst en de meldplicht.

- b. Motiveer waarom nieuwe informatieverplichtingen nodig zijn en of de minst belastende variant is gekozen (beschrijf indien mogelijk alternatieven).

Voor verleners van niet-gekwalificeerde vertrouwensdiensten is er sprake van stijging van lasten vanuit het nieuwe Europeesrechtelijk kader, omdat deze diensten tot nu toe niet gereguleerd zijn. De toezichtlasten vanuit de verordening worden veroorzaakt door de meldplicht bij veiligheidsinbreuken en integriteitsverlies. Voor deze groep geldt een lichte vorm van toezicht achteraf ingeval van incidenten of meldingen daarvan. De hoogte van deze lasten zal samenhangen met de ernst van de inbreuk en zijn moeilijk van tevoren in te schatten. Bij een lichte inbreuk is het wellicht voldoende om de toezichthouder te informeren over de corrigerende maatregelen en zijn de lasten nihil. Een ernstige inbreuk zal gepaard gaan met hogere lasten, niet alleen door intensieve betrokkenheid van de toezichthouder, maar ook over het informeren van de klanten en het publiek.

Verleners van gekwalificeerde vertrouwensdiensten krijgen eveneens te maken met stijgende toezichtlasten. Deze worden veroorzaakt doordat de verordening meer diensten reguleert dan de

Richtlijn elektronische Handtekeningen en doordat de verordening nieuwe verplichtingen introduceert. De verordening bevat een aantal verplichtingen, zoals verplichte toetsing vooraf door de toezichthouder, de periodieke conformiteitbeoordeling en meldplicht bij veiligheidsinbreuken. Daarnaast kan de toezichthouder zelf een conformiteitbeoordeling uitvoeren, vragen stellen of een controle ter plaatse uitvoeren.

De tijd die de aanbieder van gekwalificeerde vertrouwensdiensten kwijt is aan registratie, de periodieke conformiteitbeoordelingen, meldingen van veiligheidsinbreuken, de periodieke bedrijfsbezoeken, telt als administratieve lasten. Echter gelet op de huidige invulling het wettelijk kader door certificering bestonden deze lasten al voor aanbieders van gekwalificeerde elektronische handtekeningen. In de praktijk is de huidige vrijwillige accreditatieregeling dusdanig ingevuld dat voor TTP-certificatie een jaarlijkse audit bij de aanbieders van gekwalificeerde elektronische handtekeningen nodig is. Deze audit moet momenteel ook al aan de toezichthouder worden verstrekt. Daarnaast geldt voor aanbieders van gekwalificeerde elektronische handtekeningen op grond van de Telecommunicatiewet nu reeds een registratieplicht. Het Besluit Elektronische handtekeningen kent bovendien een meldplicht voor veiligheidsinbreuken en integriteitsverlies bij gekwalificeerde elektronische handtekeningen. Tot slot legde de toezichthouder onder het huidige wettelijke regime ook bedrijfsbezoeken af.

Gekwalificeerde elektronische zegels, -tjdstempels, diensten van aangetekende elektronische bezorging en certificaten voor de authenticatie van websites zijn tot nu toe niet gereguleerd. Doordat deze onder de verordening komen te vallen, wordt het toezichtregime van toepassing. Dit betekent voor de aanbieders van deze diensten administratieve lasten die men tot nu toe niet heeft. Deze lasten worden, net als bij de gekwalificeerde elektronische handtekening, veroorzaakt door toetsing van de toezichthouder voordat de dienst mag worden verleend, periodieke conformiteitbeoordelingen, de vertrouwenslijst en de melding van veiligheidsinbreuken.

In Nederland zijn er momenteel vier private partijen die gekwalificeerde vertrouwensdiensten leveren en drie overheidsorganisaties. Op dit moment is niet bekend in hoeverre deze partijen gekwalificeerde diensten, naast de elektronische handtekening, gaan aanbieden. Daarnaast wordt het toezichtinstrumentarium voor de nieuwe vertrouwensdiensten nog ingericht. Hierdoor is een kwantitatieve onderbouwing van de stijging van de lasten nog niet mogelijk.

Het operationele toezichtinstrumentarium voor de nieuwe vertrouwensdiensten moet nog worden ingericht. Hierdoor is een diepgaande kwantitatieve onderbouwing van de stijging van de lasten nog niet mogelijk.

c. Maak per informatieverplichting een berekening van:

de corresponderende tijdsbelasting per handeling (schatting)

x het uurtarief *N.v.t.*

x de frequentie waarmee een bedrijf deze handeling moet doen

De verordening stelt dat minimaal elke 2 jaar een conformiteitsbeoordeling moet worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er periodieke bedrijfsbezoeken van de toezichthouder.

x het aantal bedrijven dat aan deze verplichting moet voldoen.

Dit geldt voor alle vier private partijen in Nederland die gekwalificeerde vertrouwensdiensten leveren

d. Maak een inschatting van de kosten die bedrijven zullen maken voor de inhuur van externe diensten om aan de informatieverplichtingen te voldoen.

Een conformiteitsbeoordeling wordt geschat op ongeveer 20.000 EUR. De kosten moeten door de verleners van gekwalificeerde diensten gedragen worden.

e. Saldeer de berekeningen naar een totaaleffect voor administratieve lasten. Maak onderscheid tussen jaarlijks terugkerende (structurele) lasten en eenmalige lasten.

Zie punt d

f. Specificeer voor het MKB, microbedrijven en ZZP 'ers. *N.v.t.*

4. Welke gevolgen heeft de ontwerpregelgeving voor de **inhoudelijke nalevingskosten** van de betrokken bedrijven (stijgingen en dalingen)?
- Beschrijf de inhoudelijke verplichtingen die worden ingevoerd of afgeschaft. *N.v.t.*
 - Motiveer waarom nieuwe inhoudelijke verplichtingen nodig zijn en of de minst belastende variant is gekozen (beschrijf indien mogelijk alternatieven) *N.v.t.*
 - Geef per nieuwe inhoudelijke verplichting aan op welke wijze(n) bedrijven naar verwachting zullen voldoen aan de nieuwe eisen. *N.v.t.*
 - Beschrijf indien van toepassing de huidige normering. *N.v.t.*
 - Maak een inschatting van de (meer)kosten die bedrijven moeten maken om van de huidige normering naar de nieuwe normering over te gaan. *N.v.t.*
 - Saldeer de berekeningen naar een totaaleffect voor inhoudelijke nalevingskosten. Maak indien van toepassing onderscheid tussen eenmalige lasten en jaarlijks terugkerende lasten. *N.v.t.*
 - Specificeer voor het MKB, microbedrijven en ZZP'ers. *N.v.t.*
5. In het geval van **implementatie van EU-regelgeving**: is gekozen voor lastenluwe implementatie, zonder "nationale koppen" en met optimaal gebruik van "kan-bepalingen"?
- Wordt de EU-regelgeving geïmplementeerd op een wijze die voor Nederlandse bedrijven de minst mogelijke lasten veroorzaakt of, in geval van vereenvoudigingen, de grootst mogelijke lastenvermindering inhoudt?

Ja, wijziging van nationale wetgeving is nodig om de EU-verordening daarmee in overeenstemming te brengen en de uitvoerbaarheid er van te waarborgen. De voorgestelde uitvoeringswet bevat hiertoe wijzigingen van de Telecommunicatiewet, het Burgerlijk Wetboek, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet bescherming persoonsgegevens en verscheidene andere wetten.

- Zo nee, motiveer waarom niet voor de meest lastenluwe variant is gekozen. *N.v.t.*
- Geef aan wat de "meerkosten" voor Nederlandse bedrijven zijn in termen van administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten als gevolg van de keuze voor de niet meest lastenluwe variant. *N.v.t.*
- Geef bij niet-maximaal lastenluwe implementatie zo mogelijk aan voor welke oplossingen is gekozen in relevante omliggende Lidstaten. *N.v.t.*

Overige bedrijfseffecten

6. Welke andersoortige kosten en baten voor bedrijven worden op grond van deze ontwerpregelgeving voorzien?

(denk aan rechtstreekse financiële afdrachten aan de overheid die niet onder regeldrukdefinitie vallen, zoals belastingen en leges, denk aan verbodsbepalingen of de opheffing daarvan, omzetsdervingen of omzetsstijgingen en andersoortige kosten en baten die niet onder regeldrukdefinitie vallen)

Geen

Markteffecten

7. Wat zijn de gevolgen van de ontwerpregelgeving voor de werking van de markt?

- a. Waarom wordt gekozen voor beleid dat aangrijpt bij de werking van de markt? Welk probleem ten aanzien van de werking van de markt wordt met het beleid opgelost?

De verordening elektronische identificatie en vertrouwensdiensten heeft tot doel het vertrouwen in elektronische transacties in de interne markt te vergroten door te voorzien in een gemeenschappelijke grondslag voor veilige elektronische interactie tussen burgers, bedrijven en overheden. Hierdoor wordt de effectiviteit van publieke en private onlinediensten, e-business en elektronische handel in de Unie verhoogd.

- b. Beschrijf de huidige marktstructuur (vraagzijde én aanbodzijde van de markt). Hoe zal deze mogelijk veranderen na beleidswijziging? Is flankerend beleid benodigd (bijv. markttoezicht)?

Aan de aanbodzijde van de markt staan er momenteel vier private partijen die gekwalificeerde vertrouwensdiensten leveren en drie overheidsorganisaties en een onbekend aantal aanbieders van niet-gekwalificeerde vertrouwensdiensten. Aan de vraagzijde van de markt staan eindgebruikers (zakelijk en consument en overheden). De beleidswijziging behelst een beperkte ex-post toezichtverplichting op niet-gekwalificeerde aanbieders en een verdergaand toezicht op gekwalificeerde aanbieders van vertrouwensdiensten. Het toezicht uit hoofde van de Verordening zal op grond van het wetsvoorstel worden uitgeoefend door het Agentschap Telecom. Het toezicht door de Autoriteit Consument en Markt op gekwalificeerde certificaten voor elektronische handtekeningen vervalt op grond van het wetsvoorstel.

- c. Beschrijf het huidige gedrag van marktpartijen (vraagzijde én aanbodzijde). Hoe zal dit mogelijk veranderen na beleidswijziging? Is flankerend beleid benodigd (bijv. consumentenbeleid)?

Onder antwoord 3 b is gesteld dat de verordening een aantal administratieve lasten in het leven roept. Echter gelet op de huidige invulling het wettelijk kader door certificering bestonden deze lasten al voor aanbieders van gekwalificeerde elektronische handtekeningen. Dit behelst ook het aanbod van producten, inclusief de betaalbaarheid.

De verordening voorziet in de mogelijkheid om nieuwe diensten in het leven te kunnen roepen, zoals gekwalificeerde zegels, tijdsstempels, aangetekende bezorgdiensten en website certificaten. In Nederland bestaan er 4-5 bedrijven die mogelijk elektronische aangetekende bezorgdiensten willen leveren. Genoemde partijen, voor zover bij het ministerie van Economische Zaken bekend, zijn reeds op de hoogte gesteld van de verplichtingen die de verordening met zich meebrengt, zoals dat zij onder toezicht worden gesteld, indien hun aangeboden diensten gekwalificeerd zijn. Onbekend is of deze bedrijven daadwerkelijk gekwalificeerde diensten willen aanbieden.

Voor de vraagzijde geeft de verordening in overweging 1 aan dat het "opbouwen van vertrouwen in de online-omgeving is essentieel voor economische en sociale ontwikkeling. Een gebrek aan vertrouwen, met name ten gevolge van een ogenschijnlijk gebrek aan rechtszekerheid, leidt ertoe dat consumenten, bedrijven en overheden aarzelen om transacties elektronisch uit te voeren en van nieuwe diensten gebruik te maken."

- d. Hoe draagt de veranderde marktstructuur en/of gedragingen van marktpartijen bij aan de:
- kwaliteit (objectief gemeten, subjectief ervaren, keuzebreedsheid / differentiatie, leveringszekerheid)
 - toegankelijkheid (beschikbaarheid, bereikbaarheid, betaalbaarheid)
 - doelmatigheid (statische en dynamische efficiëntie)

Zie 7c.

8. Wat zijn de sociaaleconomische effecten van ontwerpregelgeving; met name de verwachte ontwikkelingen op werkgelegenheid en arbeidsvoorwaardenontwikkeling?

De ontwerpuitvoeringsregelgeving gaat over de implementatie van de Europese verordening in Nederland. Onbekend is of bedrijven willen inspringen op deze markt en of dit werkgelegenheid gaat opleveren.